

постріли «зелених чоловічків» на робочі місця. Юрій Мамчур відповідально ставиться до власної роботи.

Окрема повага команді українського тральщика «Черкаси», який кілька днів, в умовах відсутності підтримки й чітких розпоряджень з боку командування намагався звільнити фарватер для виходу 5-ї бригади надводних кораблів ВМС України з озера Донузлав, які були заблоковані. Можемо зробити висновок, що команда тральщика «Черкаси» демонструє міцну громадянську позицію й відповідально ставиться до професійних обов'язків. Таких прикладів безліч, й ми приносимо вибачення, що за браком обсягу тез не можемо перерахувати усіх прикладів відповідального ставлення у політико-правових відносинах.

Гребенюк М.О.,

викладач кафедри психології та педагогіки ННІПП НАВС

ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ ЯК РІЗНОВИД ДЕФОРМАЦІЇ ПРАВОСВІДОМОСТІ ПІДЛІТКІВ

На сьогоднішній день проблема правопорушень, скоєних підлітками та молоддю є досить складною і актуальною. Не дивлячись на значну роботу, що здійснюється правоохоронними органами по зниженню показників злочинності серед неповнолітніх, її кількісні характеристики продовжують зростати, несучи суттєвий негативний характер на життєдіяльність суспільства. Актуальність дослідження даної проблеми обумовлена по-перше саме зростанням показників підліткової злочинності, а по-друге – психологічними особливостями категорії правопорушників.

Враховуючи той факт, що злочин є своєрідним проявом суті певної особистості – суттєву небезпеку для суспільства несе саме особистість, що його здійснює. Тому варто концентрувати увагу не стільки на злочині (як результаті злочинної діяльності особистості), скільки на особистості злочинця, його соціально-психологічних характеристиках.

На сучасному етапі розвитку нашої країни дуже яскраво можна спостерігати суттєві деформації правосвідомості громадян, в тому числі і молоді. Деформація правосвідомості є своєрідним перекручуванням, "руйнуванням" позитивних ідей, установок, почуттів та переконань.

Загалом правосвідомість відображає систему правової дійсності в поглядах, теоріях, концепціях, почуттях, уявленнях людини про право, його місце і роль у забезпеченні свободи особи та інших

загальнолюдських цінностей. При деформації цієї системи відбуваються істотні негативні зрушення в свідомості особистості.

Основними видами деформації правосвідомості прийнято вважати: *правовий інфантилізм* – несформованість, недостатній рівень правових знань за особистої впевненості у власній високій професійній юридичній підготовці; *правовий дилетантизм* – вільне поводження із законами або з оцінками юридичної ситуації не через корисливі мотиви, а через недбалість ставлення до юридичних цінностей; *правовий ідеалізм* – гіпертрофоване уявлення про роль юридичних засобів при вирішенні соціально-економічних, політичних та інших завдань; *правовий нігілізм* – заперечення соціальної цінності права, свідоме ігнорування вимог закону, різко критичне ставлення до вимог дотримання права та поваги до нього.

Таким чином, правовий нігілізм є деформований стан правосвідомості особи (суспільства, групи), який характеризується усвідомленим ігноруванням вимог закону, цінності права, зневажливим ставленням до правових принципів і традицій. Виключаючи злочинний намір (оскільки ігнорування закону зі злочинною метою є самостійною формою деформації правосвідомості), разом з тим, правовий нігілізм часто породжує правопорушення, у тому числі і кримінальні злочини.

В українському суспільстві правовий нігілізм є своєрідним результатом деформації сучасної правової свідомості населення. Постійні зміни правового регулювання країни, на фоні економічних і соціальних перетворень; непорядкованість законодавства, його нестабільність і суперечливість; низька правова культура; слабкість механізму приведення в дію прийнятих законів; правова незабезпеченість суспільства, нерівність перед законом – все це стало основними причинами прояву правового нігілізму в Україні.

Тобто, враховуючи сукупність історичних і сучасних фактів, що обумовлюють правовий нігілізм, можна сказати, що сучасна ситуація в країні склалась таким чином, що дійсність перекоонує частину піддітків у «доцільності» правового нігілізму; у тому, що порушувати закон вигідніше, ніж дотримуватися його.

Для зміни такої ситуації і відновлення в свідомості молодого покоління істинності і доцільності правових норм, їх корисності, а також для формування високого рівня його правосвідомості необхідно:

1. Привести всю правову систему у відповідність, шляхом стабілізації та налагодження її ефективності; налаштування державної дисципліни задля гарантування одноманітності в регулюванні суспільних відносин та надійності додержання права.

2. Зміцнювати законність та забезпечення виконання права, шляхом удосконалення системи правоохоронних органів та

правозастосовчої діяльності; підвищувати стабільність правопорядку, що, в свою чергу, буде сприяти й подоланню недовіри населення до правоохоронних органів.

3. Здійснювати цілеспрямовану та всебічну правову освіту підлітків та молоді, формуючи та підвищуючи рівень їх правосвідомості.

4. Підвищувати якість професійної освіти фахівців в галузі права.

5. Проводити систематичну роботу з розвитку правової культури, як на загальнодержавному рівні, так і на особистісному кожного громадянина.

Гурак Р.В.,

проректор з фінансово-правових питань
Європейського університету

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ВЧЕННЯ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ

Політико-правова ідеологія Стародавньої Греції формувалась у перманентному процесі розкладу міфології та виокремлення відносно самостійних форм суспільної свідомості. На відміну від інших стародавніх країн, в античній Греції розвиток цього процесу мав свої характерні особливості.

Політико-правова теорія та вчення поступово виокремились як самостійна галузь філософії. До її світогляду входили всі форми теоретичної свідомості – натурфілософія, теологія, етика, політико-правова теорія тощо. Політико-правові вчення Стародавньої Греції склалися в результаті складних і доволі суперечливих взаємодій політичної ідеології з іншими формами суспільної свідомості.

В історії виникнення і розвитку давньогрецької політико-правової думки дослідники виділяють три періоди. Ранній період (IX–VI ст. до н. е.) був пов'язаний з часом виникнення давньогрецької державності. В той час спостерігалася помітна раціоналізація політико-правових вчень.

Другий період (V – перша половина IV ст. до н. е.) – час розквіту давньогрецької філософської та політико-правової думки. Вона знайшла свій вираз у вченнях Демокрита, софістів, Сократа, Платона та Аристотеля.

Третій період (друга половина IV–II ст. до н. е.) – період еллінізму, час початкового занепаду давньогрецької державності, потрапляння грецьких полісів під владу інших держав. Політичні погляди того часу представлені у вченнях Епікура, грецьких стоїків, Полібія.

Визнання законодавства, а не звичаю в якості основної форми правотворчості Стародавньої Греції супроводжувалося кодифікацією.